

Detur igitur adhuc evidencius argumē-
 tū vicz cū de timore transiit penitus in
 amorē. vt deū quē prius timorofum ī
 nostra deuotione ⁊ terribilē ymagina-
 bamur. nunc amabilē ⁊ graciosuz ado-
 remus. ⁊ cui prius in oratōe supplicā-
 tes diximus. Noli me p̄dēnare. nūc
 fiducialiter dicimus. Abba pater in
 dō tuo sup̄sp̄rauim⁹. hęc mutatō cer-
 tissimū est signū q̄ remissionez pecca-
 toz simus p̄secuti. hos duos aduērus
 tangebatur apostolus cū diceret. Nō ac-
 cepistis sp̄m seruitutis itēz in timorē
 sed accepistis sp̄m adoptiōis filioz
 in quo clamamus abba pater. in eo q̄
 dicit sp̄m seruitutis tangit p̄imum
 aduentum. cū vero subiungit Sed ac-
 cepistis sp̄m adoptiōis filioz tangit
 secūdū d̄ quo mō agit. in eo em̄ q̄ no-
 stra deuotio se habet ad deū non vt ad
 dñm. nō vt ad iudicē s̄ vt ad patrem
 in eadē ip̄a deuotione stat ip̄a attesta-
 cio vel ifundit vt simus filij dei. qd̄ fit
 p̄ sp̄m sanctū. ip̄e nanq̄ sp̄s sanctus
 put̄ dicit beatus b̄. Certissima signa
 imprimunt cordib⁹ nostris q̄ remissio-
 nē peccatoz sim⁹ p̄secuti fiducialiter.
 Ubi notandū q̄ quanto p̄fectior ⁊ s̄c̄-
 ctior vita fuerit ī hoīe. tāto maior cer-
 titudo tam de remissione peccatoz q̄
 etiā de eterna beatitudine possidenda
 habet. **S** Certitudo autē sp̄i ex tri-
 bus orit̄ vicz ex infusiōe gr̄az diuinit⁹.
 ex habundancia meritoz ⁊ ex p̄gusta-
 tōe eternoz. hęc vero tria sp̄s sanctus
 operat̄ in electis ip̄e em̄ infundit gr̄az
 ad deū diligendū ip̄e dat vires ad bñ
 opandū. ip̄e donat sp̄iale dulcedinez
 ad celestia degustāda. hūc sp̄m sanctū
 oīpotens deus dat suis dilectis q̄si
 quoddā pignus eterne felicitatis. p̄z
 qd̄ ad iteriōis sp̄i certitudinē robo-
 rant. De hoc bea. gre. xvi. mo. sic dicit
In sacra scriptura appellatiōe pigno-

ris aliquō donū sp̄s sancti signat. pignus
 nāq̄ accipit donū sp̄s sancti sic
 p̄ bea. pau. d̄. Qui dedit nobis pign⁹
 sp̄s. Ad hoc em̄ pignus accipimus
 vt de p̄missiōe q̄ nobis fit. certitudinē
 teneamus donū q̄ sancti sp̄s pignus
 d̄z q̄ p̄ hoc anīa n̄ra ad iteriōis sp̄i
 certitudinē roborat. hęc gre. **S**
 Sed ⁊ hoc notādū q̄ p̄scia erronea et
 nimis stricta mltū impedit ⁊ obnubilat
 fiduriā sp̄i. nā sūt nōnulli q̄ formāt fi-
 bi p̄sciam de aliquo factoz bi peccatū
 vel culpa nō est. De q̄ bea. gre. sic
 ait piat̄ mencū est ibi culpā agnosce-
 re vbi culpa nō est. Cū igit̄ talis p̄plex-
 itas p̄ualuerit magnā pusillanitatē
 ⁊ tristitiā generat in hoīe. Uñ q̄ tales
 passiōe erronee p̄scie sustinet d̄z eas
 aut p̄siliū alterius deponere vt fidu-
 ciā sp̄i eo liberius possit ad celestia se
 dirigere. hęc de sp̄e. **Filius**
Postq̄ informatus sum de fide ⁊
 sp̄e nunc de caritate. Et p̄io vñ
 ip̄a caritas ortum habeat. d̄ hoc de fide
 to informati.

Capitulum III. Pater

De scire debes

R caritas ortū h̄z ⁊ p̄cedit ex
 sp̄s sancto. qui dat fidelib⁹ ad salutes
 anīe. Uñ d̄t apostolus paul⁹. Caritas
 dei diffusa est in cordibus nostris p̄
 spiritum sanctum. qui datus est nobis
 De quo spiritu sciendum. q̄ cū p̄ suā
 presenciā cor hominis possederit. p̄io
 mo illud si p̄ peccatū pollutum est ad
 penitentiam compungit. quia qd̄ hoī
 mo cōfitef ⁊ penitet hoc h̄z ex spiritu
 sancti dono. Testatur hoc beatus aug.
 sic dicens. Nam donum spiritus sancti
 habet qui p̄fiteret et penitet quia non
 potest esse confessio peccati et compū-
 ctio in homine ex seipso. Cum em̄
 quisq̄ sibi irascitur ⁊ displicet sine dō

no spū sancti non est. Purgato vero corde a vicijs p penitentiā ipse spū sctū datus dat robur & vires ad facienda bona opa nec patit quicquā maculosus residere in mente hominis. vt ex eo expeditius possit suum affectū dirigere in caritatem dei. De hoc dicit beatus ber. Porro ad faciendū bonū tria in nobis spūs bon⁹ opaf pfecto monet docet & mouet. monet memoriā. docet rationē. & mouet voluntatem. **X** In his em̄ tribus p̄sistit anima nostra Memoria bona suggerit in cogitatō mib⁹ sanctis atq; ita ignauiā nostram torporemq; repellit. p̄terea quotiens huiusmodi suggestiōe boni senseris in corde tuo. da honorez deo. & age reuerenciā spiritui sancto. cuius vox sonat in auribus tuis. ipse nāq; est qui loquitur iustitiam & remissionem opaf peccatorū. facitq; sollicitē ambulare cum deo. Scrutatur etiā p̄funda peccatorū nostrorū & intentionē cordis. qui nec paleā intra cor cuius possidet habitaculum patitur residere. sed statim igne subtilissime circūspicōis exurit. Est etiā spiritus dulcis & suavis. qui nostram voluntatem erigit et dirigit vt eam veritatem intelligere & feruenter diligere & efficaciter implere possimus. hec Bernardus. Ipse nāq; spiritus sanctus illa q̄ scdm naturā sunt homini difficilia vel impossibilia p suam p̄senciā facit leuia & facilia. Qd̄ affirmat beatus bernardus ita dicens Spiritus sanctus spiritus dulcis. infirma roborans. aspera planans. corda purificans. & quicquid in seculo nequam videtur difficile & angustum. facit leue & latum. Ipse em̄ spiritus dat robur vite. vt quod per naturam tibi impossibile est facile videatur vt in laboribus. vigilijs fame maledictione. & persecutione hominum & in omnibus

obseruantijs regularibus hilariter incedas sicut in omnib⁹ diuicijs. hec bernardus. **A** Et notandum q̄ sine spiritu sancto nemo saluari potest. nā ab ipso sunt dona sine quibus ad vitā eternam perueniri non potest. vt sunt virtutes fides spes & caritas humilitas & patientia Spiritus sanctus semper in electis omnibus manet per miraculorum vero opacionem non semper sed quando est indigencia p̄pter edificationē ecclesie. De hoc beatus gregorius .ij. moralium. Notandum qd̄ alia sunt dona dei. sine quibus ad vitā nequaquam pertingitur. atq; alia quibus vite sanctitas pro aliorū utilitate declaratur. mansuetudo nāq; humilitas. paciēcia. fides spes. caritas dona eius sunt. sed ea sine quibus ad vitam homines nequaquam peruenire possunt. p̄terea autem virtus curatio infirmorum genera linguarum. interpretatio sermonum dona eius. Sed que virtutis p̄senciā pro correptione intuenciū ostendunt. In his igitur donis sine quibus quis ad vitam peruenire non potest spiritus sanctus siue in predicatoribus suis siue in electis suis omnibus semper manet. In illis autem quibus per ostensionem illius non nostra vita seruatur s; aliorū queritur. nequaquam semper in predicatoribus permanet. quia p̄ter hoc quietem eorum cordib⁹ ad beneuendū p̄sident. nec tñ per eos virtutū signa semper ostendit. s; aliqui se eis signorū ostensionib⁹ subtrahit. vt eo humili⁹ virtutes eius habeant. quo habito teneri nō possunt. hec gre. Etia spū sanctus cor quod possidet celestib⁹ resisteris inflamat. & ad contemptum rerū temporalium stimulat que carnales & seculares homines capere non possunt quia cor suū per desideria terrena

dilatant. De hoc beatus Gregorius v. modo exponens illa verba Porro ad me venit verbum absconditum. sicut ait potest per verbum absconditum allocutio intime aspiracionis intelligi. de qua iohannes ait. Unctio eius docet vos de omnibus. Que nimirum aspiracio diuinarum humanarum mentem perstringendo subleuat. et temporales cogitationes dampnans eternis hanc desiderijs inflammat. ut nihil ei iam nisi que superna sunt libeat et cuncta que inferius de humana perstreperunt corruptione premnat. Absconditum ergo verbum audire est locutionem sancti spiritus corde percipere que perfecto scire non potest nisi a quo haberi potest. **U**nique veritatis voce de abscondita locutione dicitur. Ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis ut maneat vobiscum in eternum spiritum veritatis quem mundus non potest accipere. Sicut enim idem patet per mediatoris abscissum a lius humani generis consolator in semetipso inuisibilis est. ita hominem quem repleuerit ad desideranda inuisibilia accendit. et quoniam munda corda sola inuisibilia diligunt. hunc mundus non accipit. qui ad diligenda visibilia non affertur. **S**eculares etiam multos quanto se foras per desideria dilatant. tanto ad receptionem illius finis cordis angustant et quoniam valde in humano genere pauci sunt qui a desideriorum carnalium purgati foras de ad preceptum spiritus sancti ipsa hac purgatione dilatent. **V**erbum hoc absconditum dicitur quia illud a quibusdam perculdubio in corde concitatur quod a maria parte hominum nescit. hoc Gregorius. **H**abet etiam spiritus sanctus alios diuersos virtutis effectus. omnium est enim artifex. omnes habens virtutem omnia prospiciens. **E**t ideo bene propter ignem materiali non est frustra aut sine causa deus ignis dicitur sed propter proprietates in igne repletas. **E**st ei ignis

obmissis alijs proprietatibus calefactus illuminatus. renouatus. attractiuus. eleuatiuus. immutatiuus. diffusiuus. vnitiuus. has proprietates ignis materialis deus spiritualiter in anima operatur. **S**ed enim diuinus ex virtute calefactiua dat dilectionem. ex virtute illuminatiua dat cognitionem. ex virtute renouatiua peccatorum expurgationem. ex virtute attractiua spiritualis vite dispositio. ex virtute immutatiua spirituali consolationem. ex virtute eleuatiua celestem peruersationem. ex virtute diffusiuam meritorum cumulationem. ex virtute vnitiuam plenissimam perfectionem. **S**ed et hoc notandum quod sicut spiritus sanctus in corde nostro erigit nos quodam fiducia postulans pro nobis gemitibus inenarrabilibus. ut dicit apostolus ita in corde dei deum inclinatur ad nos sua misericordia. **E**t sicut in nobis interpellat pro nobis. sic in patre delicta condat cum patre. **D**e hoc beatus Bernardus sic ait. **S**piritus procedendo predestinat. spirando vocat quos predestinauit. habitando iustificat quos vocauit et repleto accumulatur meritis. **P**er quem sicut pater et filius unum sunt. sic et nos unus in ipsis ipse est qui postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus et hoc quidem in corde nostro. **Q**ui autem in corde patris sicut in nobis interpellat pro nobis ita in patre delicta condat cum ipso patre. **A**duocatus noster in cordibus nostris ad patrem dominus noster in corde patris ita quod postulamus et ipse condat qui condat ut postulemus et sicut erigit nos pia quadam fiducia. ita deum inclinatur ad nos magis pia misericordia sua. **H**ec Bernardus. **E**cce quomodo misericors deus per spiritum sanctum mentes sanctorum celesti desiderio implet et amore accedit ad postulandum et ipse impletas exaudit ac ex cordibus eorum suscipit preces. **Q**uod

etiā beatus Gregorius sentit in libro super Ezech. sic dicens. Omnipotēs deus implet mentē sanctorū celesti de- siderio et ipse exaudit impletas. ipse eī in sanctorū cordibz creat amorē. et ipse ex nostris cordibus suscipit preces. Negationē suā petrus fleuit amare s3 tū illic p̄mittitur. q3 dñs respexit petz. Venit maria magdalena post multas maculas culpe ad pedes redēptoris nostri cū lacrimis cecidit sed quis illam infudit intus nisi qui benigne suscepit foras. Quis illam ad lacrimas p̄punctōis vrgebat. nisi qui hanc exte- rius coram simul recūbentibz recipie- bar ad venias. Uñ quicquid in sanctorū virtutibz agit eius est gr̄e qui me- rita largit. Hec Gre. Dicit etiā de hoc beatus Augu. Caritas que p̄ spūm san- ctum facta est in nobis. ipsa gemit ip- sa orat p̄tra hanc aures claudere non nouit. qui illā dedit. Hec Aug. Cū igitur tā multa bona spūsancti opaf in cordibz hōiz necesse est vt vnusquisq3 in hospicio sui cordis illū p̄seruet. cū ab eo visitatur. Nec p̄ terrena desides- ria aut cogitationes carnales eū a se ex- cludat. nam mentes carnales spiritus sanctus fugit quia apud ipsas requiē non inuenit. De hoc beatus Gregori⁹ p̄ vij. moralium sic dicit. Cogitationes supflue que assidue ī animo carnalia cogitante et nascuntur et deficiunt. eaz suauitatem qua vnusquisq3 intrinse- cus p̄ spūm vncus est perdunt. quem integritate eius perfrui non permit- tunt. a terrenis em̄ mētibus tanto lon- gius spiritu sanctus fugit. quāto apd̄ has quietem non inuenit. Et eorum corda qui terrenaz vitam diligunt de- sideriorum suorum inquietudinibus feriuntur turpisq3 cogitationum car- naliū feditatibus ad yma depressi sunt. vt ad quietis intime desiderioz

non leuētur. Unde cū mira opera pie- tatis ad cor veritas venit prius ab eo cogitationū carnaliū estus eicit. et p̄ in eo virtutū dona disponit. Hec Gre. **B** Nō solum aut̄ peruerse et illicite cogitationes fugant spūm sanctum a corde sed etiā vane et inutiles que ani- mū impediunt et nonnūq3 etiā ificiunt. Cū vero mens ea que ad deū prinet cogitat ac meditat̄ in eius amore ac- cenditur. statiz spūsanctus p̄ viā amo- ris se infundit cordibz hōim deuotoz eos adiuuans in orōe et in ceteris vir- tutibz exercendis. Hoc affirmat bea- tus bernaz. in epistola ad carthuz ita dicens. Cogitationes sine intellectu alie sunt vane alie ociose sunt neutro intellectui p̄ cogitatis intentōz se ap- plicantes nō repente p̄mientes s3 sen- sim et paulatī corūpentes et occupan- tes. tpa necessaria impediētes. et aniz inficientes. Ubi tamē et si repellere a se spūm sanctū nō est in voto cogitantis fit tū ex culpa negligentis vt spūs di- scipline merito se auferat a cogitatio- nis disciplinariis. Cū vero de eis que de deo sunt vlad deū sunt cogitaf et voluntas eo pficitur amor fiat. cōtinuo p̄ viā amoris se infundit spūsanctus spūs vite et omnia viuificat adiuuans in oratione seu meditatione infirmi- tatem cogitantis. sed modus hic co- gitandi de deo non est in arbitrio cogi- tantis. sed in gratia donāris scz spiri- tu sanctus vbi vult spirat quādo vult et quomō vult et quibus vult inspirat. sed hōis est iugiter p̄parare cor volun- tatem expediendo ab affectiōibz alie- nis rationem vel intellectum a sollici- tudinibus. memoriam a negotiis. nō nuq3 etiam a necessariis occupationi- bus vt in die bona domini et in hora be- placiti eius cum audierit vocem spi- ritus in ea que cogitationem faciunt

continuo concurrunt sibi et cooperantur in bonum. Unde voluptas neglecta facit cogitationes ociosas et indignas deo corrupta perversas que separant a deo recta necessarias ad usum huius vite. pia efficaces ad fructum spiritus et ad fruendum deo. hxc ber. **E**t notandum quod spiritus sanctus semper fugit corda peccatis mortalibus sauciata venialia vero peccata quantum non excludant spiritum sanctum a corde hominum quantum ad habitum. non tamen requiescit in eis quantum ad actuales devotioes. quia tales pristina in se spiritum sanctum et idcirco consolationes ipsius accipere non merentur. **D**ec testatur beatus gregorius sic dicens. Non requiescit in eo spiritus sanctus qui domum cordis sui pulvere venialium peccatorum aspergit. tales enim spiritum sanctum qui est in eis pristina ideopfectam leticiam et consolationes spiritus sancti non merentur. **S**i ergo ut beatus Augustinus dicit. cupimus promereri gratiam spiritus sancti et tantivisitatoris ingressum mundemus primum domum anime nostre ab indignis carnalibus concupiscentie passionibus a superbie dominatione a ferore iactantiae. preparamus hanc domum quotidie ad sacri regis adventum. eamque divinis probabilius morum floribus adornemus. **R**epleamus eam iocundis et preciosis odoribus castitatis fidei et promptis incenso balsamo benivolentiae et timide caritatis ut amputatis vitiis. et virtutibus insertis. destructa in omnibus habitatio dyaboli mutemur in templum dei. ut tam beatus hospes mundo delectatus hospicio stabilem ac perpetuam in nobis faciat mansioem propter hoc enim ad nos ille descendit. ut nos ad illum possimus ascendere. hxc Augu. **C**um vero homo in corde suo tam felicem suscepit hospitem videlicet spiritum inestimabile gaudium ex eius presentia in-

tra semetipsum percipit. **U**n dea. **A**ug. **Q**uod inestimabile gaudium ex eius presentia intra semetipsum concipit cor humanum per spiritum sancti intra se dulcissimum felicissimumque adventum. hxc Aug. **N**ulla enim potest esse voluptas ac maior dulcedo corporis et anime quam dum mens senserit suum per gratiam spiritus sancti fibi advenisse creatorem. **D**e hoc beatus Hieronimus ad paulum sic dicens. Tu te assero nunquam maiorem fore corporis aut anime voluptatem. quam dum spiritus sanctus per suam dulcissimam mentem advenit caritatem. **D**icit etiam de hoc Crisostomus super cantum. Nullus homo in hac vita excogitare poterit feliciter vivere suavitatemque dulcior quam dum mens per gratiam sancti spiritus advenisse senserit creatorem hxc Crisostomus. **S**piritus etiam sanctus non solum in futuro perfectam sed etiam in presenti maximam quietem iustis confert. quia hxc est sola in hac vita requies animarum devotarum divina dilectione firmare. et propter spem future glorie prospera mundi simul et adversa contemnerent que sunt per spiritum sanctum. **D**e hoc Beda sic dicit. Spiritus sanctus non solum in futuro perfectam sed etiam in presenti fidelibus maximam iustis quietem tribuit cum eorum mentes igne caritatis accendit et est vera ymo hxc est sola in hac vita requies animarum. divina dilectione repleti. spe superne retributionis prospera mundi simul et adversa contemnerent. ac concupiscentijs secularibus renunciare. hxc Beda. **E**t notandum secundum dictum beati Augustini. quod non habitat in aliquo spiritus sanctus sine patre et filio nec filius sine patre et spiritus factus nec sine illis pater. **I**nseparabilis quippe est eorum habitatio quorum inseparabile opacio. hxc aug. **U**n die

beatus Ambrosius. Sancta trinitas
 pater et filius et spiritus sanctus ad nos ve-
 niunt. dum nos venimus ad eos. veniunt
 subueniendo veniunt illuminando veni-
 mus obediendo. venimus metuendo.
 veniunt iplendo. venimus capiendo.
 hec Ambro. Considerandum igitur est quod
 biveraciter habent spiritum sanctum. in quorum
 mentibus humilitas et ceterae virtutes per
 fecte simul conveniunt. Quod affirmat beatus
 gre. in libro dya. sic dicit. Mens quae
 divino impletur spiritu habet evidentissima
 sua signa et virtutes scilicet et humilitates. quae
 si in vtraque in vna mente conveniunt. pro-
 fecto liquet quod de personis spiritus sancti te-
 stimonium fuerunt. hec gre. Sed
 et notandum quod voluntas hominis non potest esse li-
 bera a cupiditatibus huius mundi nec valde
 actus bonos operari sine gratia spiritus sanc-
 ti. unde ubi spiritus domini ibi libertas est. vici-
 a peccato non tamen quod tales penitus sint si-
 ne peccato in hac carne sed peccatum eius non
 dominatur. De hoc beatus Aug. sic dicit. Sine
 spiritu sancto non est voluntas hominis libera
 cum cupiditatibus vincitur. non enim est libe-
 ra ad bonum nisi liberata fuerit nisi autem
 liberata nisi per spiritum sanctum caritas dis-
 fundatur in cordibus hominum. nam ista libe-
 ratem que est a peccato illi soli habent
 unum. quos filius per gratiam liberat et res-
 parat. non ita tamen quod penitus sint sine pec-
 cato in carne hac mortali sed ut in eis
 peccatum non dominetur neque regnet et hec est
 vera et bona libertas. que bonas parit
 servitutes scilicet iustitiae. hec Aug. Nam spi-
 ritus sanctus ingrediens animam. ut dicit
 Crisostomus. amplectitur eam et quasi numero
 quodam inexpugnabili circumdat eam et non
 permittit ut carnales concupiscentie per-
 valeant contra eam. Non quidem facit ut caro
 non concupiscat sed tenet animum non ei
 presentiat hec Crisostomus. Etiam ut dicit beatus
 gre. Spiritus sanctus mentem quam replet ob-
 umbrat. et omnem temptationum furoribus

et patet. et dum aura suae inspirationis mentem
 suaviter tangit. quicquid noxii caloris
 sustinebat expellet et quem iam forsitan
 nimis vicio estus macid fecerit vni-
 bra spiritus sancti pregens recreat. ut dum
 in eius inspiratione sedens pausat vires
 tollit quibus ad vitam eternam robustius
 currat hec gre. quod autem omnipotens de-
 us hominem post susceptioem gratiae spiritalis
 permittit temptari. hoc ideo facit. ne
 ipse homo de se presumat vel in elatione
 mentis cadat. sed tamen irruente tem-
 ptatione exterius percutitur. intus eum per-
 ditionis manus roborat. ne frangat. De
 hoc beatus gre. x. moralium. exponens illam ver-
 ba. Memento queso quod sicut lutum fece-
 rit me. sic ait. Sic lutum quippe homo non
 fieri interior existit quod sanctus spiritus gra-
 tia terrene menti infunditur. ut ad intel-
 lectus sui perditionis erigatur. humana
 namque cogitatio. quae peccato sui celerita-
 te aruit per vim sancti spiritus quasi irriga-
 ta terra virescit. Sed sepe dum precep-
 ti domini virtutibus sine interruptione vi-
 mur ad privatam fiduciaem usque continue
 prosperitatis elevamur. Unde fit ple-
 rumque ut isdem qui subleuaverat parum
 per spiritus deserat. quatenus ipsum sibi ho-
 minem ostendat. Quod vir sanctus pro-
 tinus exprimit cum subiungit et in pul-
 verem reduces me. Quia enim per sub-
 tractionem spiritus mens ad aliquan-
 tulum in temptatione deseritur. quasi
 ab humore pristino terra siccatur. ut
 infirmitatem suam derelictus sentiat
 et sine infusione superne gratiae quantum
 homo aruit cognoscat. qui apte quoque
 reduci ad pulverem dicitur. quia dimis-
 sus sibi cuiuslibet temptationis aura rap-
 tatur sed cum relictus sentimur ea que
 afflictis cognovimus subtilius iam do-
 na cogitamus. Sequitur pelle et
 carnibus vestisti me. pelle quippe et car-
 nibus interior homo vestitur quia in eo

ad supna erigit carnaliū metuū ob
sidione vallatur. sed tendentē ad iusti
ciam neq̄q̄ in temptatōe conditor de
serit. qui p̄ infusionē gratia etiā pec
cantē p̄uenit. sed subleuatā mentem
et ad bella exterius laxat et interius ro
borat. **U**n̄ ad huc apte subiungit. **O**s
sibi et nervis p̄pegisti me. pelle et car
ne vestimur sed ossibus nervisq̄ p̄pan
gimur q̄ et si temptatōe foris irruen
te concutimur. intus tamen nos p̄dis
toris manus roborat ne frangamur.
Carnis itaq̄ moribz nos humiliat ad
dona. sed postea virtutibz roborat p̄tra
temptamenta. **A**it ergo pelle et carnis
bz vestisti me. ac si aperte dicat foris
ad p̄bationē me deseris. sed tū intus
me p̄eam virtutibz astringendo custo
dis. **Q**uid idcirco beneuolenti reci
tudinē nobis tribuit. q̄ benigne p̄tere
rita que delinquimus parcat. **U**n̄ sub
dit vitā et misericordiā tribuisti mihi
vita quippe tribuit. cū malignis men
tibz benignitas aspirat. **S**ed vita sine
misericordiā accipi nequaq̄ valet. q̄
ad obtinenda bona iusticie dñs non
adiuuat si prius ante actas nequicias
misericorditer nō relaxat. vel certevi
tam nobis et misericordiā tribuit. q̄
ea qua nos misericordiā ad beneuolē
dum p̄uenit. etiā subsequēdo custodit
nisi em̄ misericordiā subroget seruari
nō valet vita quā p̄bet. ipso quippe
quotidie hūane vite vsu veterascim?
et exterioris hūis impulsu cogitatōe lu
brica ab interioribz eximus. et nisi nos
supna visitatio vel ad amorē p̄pungen
do viuificet vel ad timorem flagellan
do restauret. repentino lapsu mēs sū
ditus tota destruit. que lōge virtutis
studio innovata videbat. **U**n̄ subiun
git. **E** visitatio tua custodiuit spiritū
meum. **H**umanū quippe spūm visita
tio supna custodit. cuz hunc virtutibz

ditatum vel flagello p̄cuteretur p̄pung
gere amore nō desinit. nam si dona p̄
stet sed hunc p̄tinne restaurando non
subleuat citius bonū p̄ditur quo non
a largiēte custodit. **lxx gre.**

Filius
Habita informatōe de spū sancto
et de quibusdā eius effectibz nūc
de gratia que p̄ eundem spūm sanctus
cordibz infundit. **fideliū cupio eto ceteri.**

Capitulum V Pater

Silire debes q̄d
gratia dupliciter dicit. **P**ri
mo quia nos miseros consolatur. **S**e
cundo quia gratis datur. **U**nde ad bo
num gratie non potest quis per se p̄ue
nire. cum hoc non fiat scdm̄ limita
nature sed secundū influenciam largi
tatis diuine. **S**ic em̄ creatura pro sua
flexibilitate semper suo indiget p̄in
cipio. vt sit in esse nature. sic idē p̄in
cipiū pro sua bonitate influere nō ces
set nature rationali vitam spūalem vt
benefit in esse gratie. quā habere nō po
test sine deo largitore. **U**eruntamē ier
cusabilis est homo si gratiā gratū faci
entē non receperit q̄ grā gratis data
semper presto est liberum arbitriū ex
citare et cōmouere. cuius est huic ad
mōitiōi consentire. et hoc est facere
quod in se est. quo facto poterit homo
gratiam gratū facientem habere. q̄
hoc est ad gratiam gratū facientem
se preparare. **Q**uamuis enim gratia
habeatur dei dono efficiente. non tamē
sine libero arbitrio consentiente quia
sicut dicit beatus **Augusti.** **Q**ui crea
uit te sine te non iustificabit te sine te.
Unde gratia dicitur tripliciter. **P**ri
mo generaliter et sic grā d̄ ad interioriū
diuinū creature gratis ip̄sū et idiffer